

ముసలమ్మ అస్తి

శ్రీ శివరామం.

కావమ్మగారికి మూర్ఖరోగం అంకురించిన ఏడాదినుంచీ బక్కంటి బంగ: ఇదివరలో జూపం సచ్చాకి తాను చూసినవి ఏడుపుష్కరాలు మాత్రమే ; ఎనిమిదవది చూడడం పడుతుందా లేదా అని.

తాళం కట్టించుకున్న కావడిపెట్టెతో, పాత పాతల పుస్తకాల మూటతో, చినుగు బొంత పరిచిన నులకమంచంతో అలంకరించిన వీధిగది తన హక్కుభక్తాల్లో ఉంచుకుని ఎప్పుడూ అక్కడే ఆలోచిస్తూ కూచుంటుందామె. అన్ని వైపులా అతికి ఆగదిలోనే పాతిపెట్టిన ఇత్తడి పెట్టెమీదే ఆమెధ్యానం అంతా ఆనివుకారు, మరి.

కావమ్మగారి సంతానాని కంతకీ ఖర్చు అన్నీ పోసు నికరం నిల్వ: కొడుకు బిడ్డ రాజమ్మా, కూతురుబిడ్డ కామశాస్తుగ్గూ, వారి ద్వరూ కన్న బుల్లితల్లీ. మెదడుకి లోపైన చురుకుతనం నాలిక కొసని మహాఆడుతూ ఉంటుంది రాజమ్మగారికి. బుల్లితల్లి మూడుమూర్తులా తల్లిపోలికే.

ఇది కామశాస్తుగ్గూ ఆకారం గర్భరనుంచీ బ్రతుడాయే. ఇకవై యోవీట స్కూలు పదిటి పెట్టెగం ఏమిటి, మునిసిపల్ ఆఫీసులో గుమాస్తాగీరీ సంపాదించడం ఏమిటి, —నాటినుండి ఏభయ్యోపడిలో పడ్డ కామశాస్తుగ్గూ, వయస్సులోనూ వాలకంలోనూ తప్ప, ఏలాటిమార్పు లేకుండానే పెరుగుతున్నాడు. చదువుకునే కోణాల్లో ఏవకం చొక్కాలు తోడిగాడో, నేడు కూడా అదేమాదిరి; అప్పుడు మానరు కసిరినా తోడివిద్యార్థులు ఏడిపించినా ఏలాటి చూపు చూసేవాడో, ఇప్పుడు పై అధికారవంకగాని, ఇతర గుమస్తాల వంకగాని ఆచూపే చూస్తున్నాడు; కాని అప్పట్లో ఇంటికి రాగానే చేరదీసి బుజ్జగించే తల్లిప్రేమ వేచియుండేది, ఆనాడు అధికారం చెలాయించే భార్య కసిరి కొడుతూ ఉంటుంది.

ఏలాటి ఆశలూ ఆసక్తులూ లేక నిష్కామ యోగం ఆచరణలో పెడుకూ, ఇరవై ఐదేళ్ల బండచాకిరీకి గాను ఛైర్ మన్ గారు రెండు రూపాయిలు ప్రామోషన్ ఇస్తామన్నారని గుమాస్తాలొక్కొక్కరే నవ్వకుండా చెప్పిన

టలతోనే బ్రహ్మానందపడ్డా డా మహావే
ంతి.

ఆఫీస్ పదిలీవడుడం తోనే అమిత ఉత్సా
హంతో ఈశుభవార్త కాస్తా భార్యచెవిని
వెయ్యడానికి తహలహాలాడుతూ ఇంటికి బయ
లుదేరాడు. గుమ్మంలో అడుగు పెట్టాడో
లేదో రాజమ్మగారు తొంపరతొంపరగా ఎదు
రువచ్చి “రెండు ఘంటలాయి ముసలమ్మకు
మూర్చు వచ్చింది; ఇంకా తెలివిరాలేదు”
అనేసరికి, ఉత్సాహమూ ఉత్సాహకారణమూ
కూడా దిగిబారి పోయినాయి ఆధైర్యసాలికి.
తిన్నగా ముసలమ్మ గదిలోకి వెళ్లి చూసేసరికి
వైతన్యరహితం విస కామమ్మకేబరం వట్టివేల
మీద బోల్తా వడి ఉంది. ఆ దృశ్యంతో
ఉన్నమతి కాస్తా ఇగుర్చుకు పోగా తెల్లపోయి
చూస్తూ నిలబడ్డాడు కామశాస్త్రుడు.

“ఈ శుక్రాంతరంలో జీతం హెచ్చుకావా
లని నేను అనుకుంటూనే ఉన్నాను. కుజదృష్టి
గానే లేకపోతే రాజయోగం కాదటయ్యా!”
అని ఏధిలో సుంచే అరుస్తూ మిత్రుడికి జీతం
హెచ్చుచేస్తారన్న వార్తవిని కాస్త పరామర్శ
చేసి పోదామని వేంచేశారు ఆచార్యుగారు.

ఆ మహాపట్నంలో కల్లా తనకన్నా బుద్ధి
మంతుడైన ఈ ఆచార్యుగారి ఒక్కరితోనే
కామశాస్త్రుడు నేస్తం కడత. ఆచార్యుగారి
యింట్లో కుళాయిసీటికి పన్ను తగ్గించి కట్టడం
శాస్త్రుడుగారి వంతు; శాస్త్రుడుగారి యింట్లో
రొంపా ఇత్యాదయః రోగాలకి మాత్రవేయడం
ఆచార్యుగారి వంతు. ఈషరతుల్లో ఏర్పడ్డ
వారిన్నేహం నేటికి కూడా, కించితేనా తరగ
కుండా అలాగే సాగుతూంది.

శాస్త్రుడు ఆయన్ని చూడగానే ఒక్కసారిగా
బారుమన్నాడు; మిత్రుడి వాలకం చూసి ఆచా
ర్లకూడా వెరిమొహం వెయ్యక తప్పింది కాదు.
కొన్ని మూగగడియ లలాగే తిరిగి పోయిన
అనంతరం, తాను వైద్యుడననీ నాడి చూడడం
తెలుసుననీ స్వరణకు వచ్చింది ఆచార్యుగారికి -
అదేనా రాజమ్మజ్ఞాపకం చేశాక. “ఫరవా
లేదు, మరేం భయపడకండి” అని గొంతుకు
సవరించుకుంటూ ధైర్యంచెప్పి, తిన్నగా ముస
లమ్మ దగ్గరకు వెళ్లాడు.

“ఏం! ఏం!” అని శాస్త్రుడు ఖంగారుగా
అడగ్గా అడగ్గా, చెప్పడమా మానడమా అని
షేక్స్పియర్ అయిపోయి, కొంతసేపు ఆగి,
తిలవాల్యునుని “అంతా అయిపోయింది అని
నమ్మడిగా అన్నాడు ఆచార్యుగారు. “ఆ!”
అని నిరాంత పోయాడు శాస్త్రుడు.

లోపలనుంచి ఎలావిన్నదో ఈమాట రాజ
మ్మగారు, వెంటనే మొహం ఆదోలా పెట్టివేసి
తీరుబడిగా కూలబడి, రోదనం ప్రారంభించింది;
కంటి కొనేనా చెమ్మగిలక పోయినా, శ్రుతి
చెడకుండా, స్వదం మాచకుండా, పదప పప్ప
కుండా రకరకాలుగా ఏడుపు అందుకొంది.
బుల్లితల్లి కూడా డిటో.

వారిపడుపుకి ఇరుగుపొరుగు వారందరూ
మూగడం, వాళ్లని చూసి ఆమె స్థాయి కొం
చెం ఎగసం దోయడం, వాళ్లు అప్పడప్పడే
కీ||శే|| అయిన అవ్వగారిని శక్త్యనుసారంగా
పొగుడుతూ ఆమె నోదార్పడానికి తంటాలుపడి
చల్లగా ఎవరి దారిని వారు ఒక్కొక్కళ్లే ఇళ్లకి
మళ్లడం వగైరా కర్మకాండ యథాచారంగా
సమాప్తం అయ్యే పర్యంతం రాజమ్మ అలా

ఏడుస్తూనే ఉంది. బుల్లెమ్మ అలా తల్లికి నకలుగానే ఉంది. కామ శాస్త్రుడు అలా వెరిమొహం పెట్టి కూచునే ఉన్నాడు. అంతకన్నా త్యాగంలాగ చూస్తూ నిలబడే ఉన్నాడు శ్రీమాన్ ఆచార్యులు.

అంతా వెళ్లిపోవడంచూసి టక్ మని ఏడుపాపివేసి, “మరిలేవండి, బోలెడంత తంతు చేయవలసి ఉంది. కూచుంటే ఏం లాభం!” అని, సగ్గు జావలాగ అయి పోయిన భర్తని ఇవతలకి ఊర్చుకు వచ్చింది రాజమ్మ. “పోతు పోయింది కదా ఇవ్వడింక ఏమి చేయగలము గనకను, తెల్లవారకుండా వస్తాను, మరి...” అంటూ ఆచార్యుగారు చల్లగా తవ్వకున్నారు.

కామశాస్త్రుడు మోకాళ్ళమీద తలవోట్టుకుని ముసలమ్మగది కేదురుగా అరుగుమీద కూర్చున్నాడు, ఏమీలోచకుండా. రాజమ్మ ఇటుతిరిగి అటుతిరిగి, భర్త దగ్గరకు వెళ్లి “చూడండి, ఇదుగో, అలా దిగాలు పడితే ఏమిలాభం! ఇంట్లో ఎర్రని ఏగాని కూడా లేదుగదా ముందు సంగతి ఆలోచించక పోతే ఎలా” అంది.

“ఏం చేయమంటావు! ఇదివరకే ఊరినిండా బోలెడు అప్పులు. మళ్ళి ఎవరినడిగేది?”

“మరి ఏమి చేయవలచుకున్నారు?”

“ఏమీ లోచడం లేదు.”

రాజమ్మ ఏమో ఆలోచిస్తూన్నట్టు నటించి, కొంచెం దగ్గరగావచ్చి, “అవును ఎవరి నడుగుతాం గనక.....పోసీ ఓపని చెయ్యకూడదూ! ముసలమ్మ పాతిపెట్టిన పెట్టెలో ఏముందో చూడరాదూ!” అన్నది. రాజును ఖాసీ

చెయ్యమన్న భార్యమాటకి మెక్ బెల్ లా అయి పోయాడా మాటవినేసరికి శాస్త్రుడు. అసలా పెట్టిమాట మరిచిపోయాడో ఏమో - తెల్ల పోయి చూస్తూ ఉంటే, “అలా చూస్తూనే, మతిపోయినట్టు! ఇంతకే ఇంక ఆ ఆస్తి అక్కణా మనదేగా. ఇందులో తప్పేముంది. అదిగాక అవిడకోసమే ఖర్చుపెడతాం గాని మనకేమేనా కావాలి గనకనా “అంటూ ఏమో సమాధానాలు చెప్పి ఎలాగో భర్తచేత బప్పించింది రాజమ్మగారు. ఆ నిశితరాత్రివేళ భార్యాభర్త లిద్దరూ కట్టుగా ఒక తవుగోలా గుడ్డిలాంతరూ వుచ్చుకుని ముసలమ్మ గదిలోకి వెళ్లి, ఏనాడో మూల పాతిపెట్టిన పుత్తడి పెట్టెపెట్టెగించి బైటకు తీసుకు వచ్చారు.

ఒక పుష్కరం నుంచి ఇటువంటి శుభ ముహూర్తంకోసం కామకు కూర్చున్న రాజమ్మ ఆక్షణంలో పొందిన ఆనందానికి మరలేదు. ఇన్నాళ్ల తన స్వప్నలూ తివస్సు, నేటికి అనుభవంలోకి వచ్చి ఫలిస్తున్నాయి.

మనస్సులో ఇష్టంలేకపోయినా ఇంక ఎలాగా తప్పదుగదా అనే నిర్లిప్తతతో శాస్త్రుడూ; ఎంత ధనం నిజంగా కళ్లయెదట మెరుస్తుందో అనే ఆతురతతో రాజమ్మ; ఎలావితేనేమి, ఆపెట్టె బద్దలు కొట్టారు.

మూత తెరచి చూస్తురు గదా—కాసులూ లేవు మొహిరీలు లేవు కాని, కగ్గిపోయి కిలం ఎక్కిన నాలుగుదేవతా విగ్రహాలు మగ్గుతూ ఉన్నాయి ఆ ఇత్తడి పెట్టెలో. ఈ ఆస్తిని గురించేనే “నా అనంతరం నువ్వే తీసుకో తల్లీ! పాడు చేసుకోక జాగ్రత్తతో పెట్టుకో” అని బుల్లితల్లిని ఒళ్లో కూర్చోపెట్టుకుని ముస

